

hadde sin Værdi. Som en saadan Ting skal jeg endnu nævne, hvad jeg allerede har berørt, at der kunde være Tale om en vis Afgiftspligt til Kommunerne for saadanne Selstaber. Nævnlig er det fuldt naturligt, hvis man lader en Del af Anlægene blive i de koncessionerede Selstabers Haand; thi derved fik man, forekommer det mig, et ganske berettiget Skatteobjekt, og man kunde tage nogen Afgift af saadanne Anlæg, idet de væsentlig kun kunne blive til derigennem, at Byen i Forvejen har anvendt betydelige Omkostninger paa Gaders og Vejes Tilvejebringelse, som de paagældende Selstaber i forskellig Maade udnyttede ved at faa Lov til gennem dem at lægge deres Ledninger. Det synes mig allerede i og for sig at berettigede til at tage en Afgift af dem. Men dernæst er der ogsaa forskellige Omraader, paa hvilke disse Ledninger kunne komme til i Fremtiden at volde Fortræd og bevirke Udgifter for Kommunen. Ogsaa det, forekommer det mig, berettiger til gennem en aarlig Afgift at søge at faa saadanne Udgifter dækkede hos de paagældende Selstaber. Endnu skal jeg gøre den Bemærkning, at, for saa vidt der saaledes bliver Tale om gennem Koncessioner at skabe visse Nøttheder, forekommer det mig, at det ogsaa ligger nær, at se hen til den Ordning, der er bleven truffet for Sporvejsvæsenets Vedkommende her i Kjøbenhavn, hvor man ligesom har sagt, at Ministeriet først kan give Koncession, naar den Kommunalbestyrelse, i hvis Distrikt Sporvejen skal gaa, har givet sit Samtykke dertil. Noget saadant maatte ogsaa kunne tænkes her.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger. Min Tanke med dem har været at gøre opmærksom paa, at der i Lovforslaget, som for øvrigt er udarbejdet med stor Omhu, ligger Spørgsmaal for, som vistnok kræve Overvejelse, inden vi for vort Vedkommende afslutte Behandlingen af Sagen, og dernæst har jeg villet antyde, at for mig staar det foreløbig som den lykkeligste Ordning, at man for et mere begrænset Omraade søger at skabe Selstaber med Koncession, og for de større Forbindelsers Vedkommende lader Staten tage Sagen i sin Haand. Det er med Hensyn til dette sidste, jeg mener, at der maatte søges en Begrænsning til for den Nøtthed, hvormed Staten handler paa dette Omraade.

Johsen: Som berørt i Motiverne til Lovforslaget, kan der vel næppe være videre Spørgsmaal om, at Telegrafanlæg bør være i Statens Haand, og at Staten bør have Eneret til Anlæg og Drift af Tele-

grafanlæg. Derimod er der mere Tvivl med Hensyn til Telefonanlæg, hvor der jo, som allerede bemærket af den ærede foregaaende Taler, kommer Tvivl til Orde i saa Henseende. Der skulde dog være tilbøjelig til at tro, at overvejende Grunde tale for, at ogsaa denne Institution er i Statens Haand af Hensyn til den Betydning og Udvikling, som Telefonen har faaet som Meddelelsesmiddel i de senere Aar. Dog tror jeg, at Statens Eneret, saaledes som den er bestemt i Lovforslaget, er mere omfattende, end den bør være, eller med andre Ord, at Undtagelserne ere for stærkt begrænsede. Ifølge det Lovforslag, som blev vedtaget af Landstinget i Samlingen 1884, var der fra Statens Eneret undtaget Telefonanlæg som ikke rakte uden for en By og omliggende Amts Grænser og ikke staa i Forbindelse med lignende Anlæg uden for Amtet samt Anlæg, der alene benyttedes til Gjeres eller Gjernes eget Brug. I det foreliggende Lovforslag er der kun undtaget Kommuner og private Jærnbaners Telefonanlæg, samt Anlæg inden for en Gjendoms Grænser eller mellem flere samme Gjer tilhørende eller til en og samme Bedrift forenede Gjendomme inden for en Afstand af $1\frac{1}{2}$ Mil. Bestemmelsen i det foreliggende Lovforslag vilde føre til, at f. Eks. to Mand, naar de ikke ejede samme Gjendom, men have Interesser fælles paa en eller anden Maade, ikke kunde staa sig sammen om Anlæg af en Telefon blot til eget Brug, ligesom det heller ikke i en mindre Kreds, i en Landsby f. Eks., hvor Staten ikke har anlagt eller heller ikke paatænker at anlægge en Telefon, vil være tilstedeligt. Vel siges der i § 2, at Ministeriet kan give Koncession paa Anlæget, men Ministeriet vil jo saa kunne stille Betingelser, Fordringer og Vilkaar, og da ville de vedkommende ikke kunne indrette sig saa simpelt og saa billigt, som de kunne ønske, og som de mene kan være tilstrækkeligt for Formaalet. Jeg tror, som sagt, at Begrænsningen af Undtagelserne er for stor. Det er i sin Orden, at der søges og gives Koncession, hvor det drejer sig om større Anlæg, men hvor det drejer sig om mindre betydelige Anlæg, forekommer det mig ikke, at det skulde være nødvendigt, og i saa Henseende har jeg ogsaa en Støtte i de Motiver, som ledsagede Regeringens Lovforslag, der fremsattes i Samlingen 1883—84, hvori det siges, at Staten har ingen Opgave at løse, hvor det drejer sig om mindre Samfund eller Interessentstaber af bestemte Personer, ligesom der i Motiverne til dette Lovforslag ogsaa tales om, at, hvor der er Tale om rent private Interesser, har Staten ingen Anledning til